

Kestvus

Vambola Raudsepp

*Lahkuja saab jätta järglastele vaimuvara
alles siis, kui nad selle vastu võtavad.
Vambola Raudsepp.*

Kestvus

Vambola Raudsepp

Saateks.

Käesolevad lühiluuletused on seotud ennekõike elulooliste seikade ja sündmustega, sh Tartu Ülikoolis. Paljud värsiread jäävad tänapäeva lugejale arusaamatuks, kuid selline see karm tööde toona oli. Olgu näitena *Diktatuur*, *Nuhk*, *Ülekohus* vms, so ajast, mil valitses vaesus, omad nuhid ja pealekaebajad, isegi valesüüdistuste esitajad. Aga kõik see on omamoodi aja märk Eestist, olgu siis nõukaajast või nn üleminekuaastatest.

*Vambola Raudsepp,
AD 2026, Koorastes.*

Sisu.

1. Aeg 2. Pärandus 3. Eksitus 4. Parnassil 5. Teave 6. Tee
7. *Per aspera* 8. Kevad 9. Ema lilleaed 10. Suvi 11. Vanaisa viiul
12. Valel teel 13. *Ad astra* 14. Diktatuur 15. Sügis 16. Ülekohus
17. Nuhk 18. Tasumine 19. Talv 20. Aastad 21. Tanumad
22. Väärtused 23. *Cruciatus liberorum* 24. Abiturient 25. *Studiosus*
26. Proletaarlaseks 27. Armastus 28. Koduigatsus 29. *Vivat
professores* 30. Vägivallatu 31. Mõttelugu 32. Tühistajad
33. Lootus 34. Mälestuste sild 35. Loovutus.

Lisa. Mõtteid ja aforisme.

Pilt: *Amandus Adamson "Noorus kaob"*.

1. Aeg.

Maine saab mullaks, tolmuks taeva,
kord kõik kaob, olnud aega.

Hetkeks rõõm, möödub vaev,
igavikus randub me lootuste laev.

On karmis kaduvas miskit suurt,
seal uue tekkiva vaimne juur.
Miski ei lõpe elu teisenduse voos,
vaid üürikeseks oleme siin koos

Kõik vahetub, hääbub, tärkab,
Kõiksusest uus elule taas ärkab:
kuskil planeedil, tsivilisatsioonis,
mentaalselt teises dimensioonis.

Universum väldib ainsust,
uueks saavad mõtted ja vaimsus.
Elu tähendus Maal kestma jääb,
aegruumis suuremaks saab.

2. Pärandus.

Ei päranda teile kulda, ega karda,
vaid eluteele tarkust ja kindlamat randa.
Pärandan hetked, mil hoidsime kätest*
ja teaduse armastust, mis iial ei jäta.

Jäävad traktaadid, mida esitasin te ees,
ses lootus, mis valgustab pimedal teel.
Oskus raskustes märgata head
ja usk, et suudate kaotuses tõsta pead.

Ma pärandan teile me juured ja tiivad,
et hoiaksite paiku, mis koduni viivad.
Et julgete lennata kaugele siit,
kui südames heliseb kutsuv viis.

Hoidke üksteist, kui mind pole enam,
siis vaibub kaotus ja tulemas ka parem.
Minu suurimaks varaks siin ilmas ja loos,
need hetked, mil olime üksmeeles koos.

**Balti kett 23.08.1989.a.*

3. Eksitus.

Sõjasuvi 1944.

Rahval on ja jääb õigus,
käia enesetapja eksiteel.
Isikul olla võib erinev meel,
masside ees ikka võlg ja süü.

Otsus käia valel rajal,
sellest ka teod valel ajal.
Meid eestlasi ju nii vähe,
laseme istuda endale pähe.

Rahvale mõistmatu substants,
teoks sai võõraga sõjatants.
Äng. Tegi siis ja nüüdki viha,
kui eestlasest sai kahuriliha.

Raske massist läbi murda,
valus leppida kaotust kandma.
Veel õigustus, vigade parandus,
kuid eestlane ju väärtvarandus.

4. Tee.

Hilja hämaras, novembris,
väsinuna, alles porisel teel.
Masendus. Raagus ümbrus;
koju - kuhu mul minna veel?

Must vari, kaaslane, mul ligi;
pea tulemas pime aeg.
Jääb töö ja valatud higi,
oli trots ja kestev vaev.

Ammu kõik kokku pakitud;
reisiks kingadki lakitud.
Pole midagi kaasas kanda,
jääjale - mida veel anda?

Tee lõpeb, kus igavene rahu,
halb sinna enam ei mahu.
Põhjataht kaugusse kutsub,
vaimuvalgus seal iial ei kustu.

5. Parnassil.

Aastaid tööd eesmärgi nimel,
usk - pean ju tabama ime!
Argielus vaid tõtlemised,
ajus ideede sähvatused.
Üksi olles süvamõtlemised
ja siis oodatud plahvatused.

Tuba jäi väikseks ja kitsaks,
kogumaailm igavaks, lihtsaks.
Depressioon kustutas värvid,
jäid järele tundlikud närvid.
Nüüd must-valge kujutlusmeel -
oli see oodatud hetk eluteel?

Saabus lõpuks üks õnnelik päev,
mil tasutud sai kogu vaev.
Tipphetk - päiksesära palgel,
kuid hinge valus vaikus valdas.
Tõde, võitnud on ju valgus,
kuid sisemuses - kuri kalkus.

6. Teave.

Elame rikkas infoväljas
ja kehtvas teadmiste näljas.
Uut otsimast me ei väsi;
janu kustutab ka teabevesi

Jäävad lahti taevaluugid,
ohustama ka teadmispuugid.
Teabetulvas vajame varju,
ses uppuja abi juba karjub.

Vihmast isamaale värskust,
hommikukastest karskust.
Küll tõkestame infoputused
ja soovimatud ülejutused.

Tehisajul saab kevade nägu:
õites aasad, aiad ja uus kodu.

7. *Per aspera**.

Olen teaduse teedel sohver,
end meeletult tagant kihutav ohver.
Ei oska edeneda mentorist juhita,
ega vabana, murelt puhata.

Seatud kaugel eesmärk silmades,
kiirusele sundiv käsk kõrvades.
Tean iga päeva, tunni hinda,
kaotatud aeg lööb valusalt rinda.

Mul avar tuba, kuid ahistav tool,
laual sülearvuti, mu moderne rool.
Enesepiitsutus muutub kurjuseks,
kestev ohvrimeelsus orjuseks.

Kel teadustöö sündides veres,
sel tahe ja tervis olgu kui teras.

**Läbi raskuste.*

8. Kevad.

On kevadel noore neiu nägu,
ta ilul külmunud maad sulatav vägi.

Jõed, järved jääst lahti kangutab,
veed vulinal voolama sätestab.

Lilli, linnulaulu aasal, aias, metsasalus;
kevad korraldas, kõike Loojalt palus.

Jaanineidi pruudipärga kokku sõlmis
ja siis hiie kiigel kõrgelt lendles,

Linnupaaril pesa valmis punutud,
pojad koorunud, vanemlikult toidetud.

Kasvab rohi, võrsub, valmib viljapõld,
saak salve - saab talvele tasutud võlg.

9. Ema lilleaed.

Koduaias ema lillepeenrad reas,
seal päikesekiir õites, lehtede seas.

Neis ema käte pehme paitus, hool,
mulle esimene loodustund ja kool.

Roos ja pojeng, liilia, astra,
neist aia armastuse võtsin vastu.

Nüüd lilleaias tuul käib ringi,
ilu lapsepõlvest võttis kauaks hinge.

Jäi õitsema lilleaed veel kaua,
täitma rõõmuga kodutare lauda.

Aitäh, ema, jagatud armastuse eest
ja kauni juurde juhatatud eluteest.

10. Suvi.

Demeteri - andide jumalanna
käes nüüd võim ja teatesau.
Kolm kuud elurikkust anda.

Pakub silmadesse rõõmsat helki,
välku, müristamist ja paduvihma,
aiast, põllusaagist siiraid hetki.

Armunate jaoks valged ööd.
Lilleväli, pruudipärjad, laulud,
kui vaimuvara lahti salved lööb.

Suve plaanid pea saavad klaariks.
Lahkuvad esimesed rändlinnud,
hääletu-sõnatu vaikus rõhub rinnus.

Päike hakkab madalale laskuma,
suvi sügisesse tõttab astuma;
varsti teatepulk sügisele üle antud.

11. Vanaisa viiul.

Kui maakodus helises viiuli mäng,
siis vanaisa - olid mu päike ja kuu,
helkivad tähed; su muusika vang.

Su käes poogen kergelt libises,
helid lendlesid talutare tubades.
Mälestused - kauge nooruse kajad.

Mängisid hiies tantsutsõõri peal,
kohtasid me vanaema just seal.
Nüüd helid vaiksed, mõttesügavad.

Vanaisa silmad hetkeks lõid särama
ja laste hing viivuks värelema -
nii muusika jäi me südamesse elama.

12. Valel teel.

AD 1967.

Ekslesin kaua kitsal, pimedal teel,
sest rahutus hinges praegugi veel.
Sammud rasked, päevad hallid,
oli kaotatud aeg kullast kallim.

Varjud katsid päikest ja maad,
oma valikust praegugi aru ei saa.
Kuhu ma lähen ja miks? -
käidud tee juba mõõtmatult pikk.

Seal porisel ja käänulisel teel,
üks kutsuv tuluke vilksatas mu ees.
Järsku tormid vaibusid, selgus peas,
nüüd seisan kindlana edukate reas.

Ekslemine elama õpetas mind,
sain teada - mis õige valiku hind.

13. *Ad astra**.

Kui leitud rada, mida mööda minna,
ei kostu kõrvu enam kiusatuste viis.
On kadunud kartus, raugenud hirm,
nüüd samm kindel ja selge silm.

Edasi, sest siht kompassil paigas
ja kahtlus elujõu sunnil vaibus.
Eluteel leidsid selle, mida otsisid,
oma tõe, mis elus edasist otsustab.

On tõde kalju rajus, lainete keskel,
kindel täna ja hommegi, igal hetkel.
See tee, mis alanud raskelt iseendast,
on kindel, avar ja helkivalt valge.

Tõe tee leid tõi hingele kestva rahu
ja töötahte, millest kogu rahvale kasu.

**Tähtede poole.*

14. Diktatuur.

Raudne käsk ja punavõim,
diktatuuri relv - raev ja sõim.
Vägivald lõi üles verelõhna,
oli rahvas viletsuse põhjas.

Varuks nälg, vihkamine, piin,
kannataja silmis veripuna viir.
Proletaar' vilets, vaene mees,
kett kaelas, trellid silmi ees.

Tüki leiva eest töö ränkraske,
eestlane jäi vaimus karskeks.
Rauast saabas tallas isamaad,
tõde peita okupant ei saand.

Diktaator rahva peale vilistas,
kuid ajalugu teda siiralt ülistab.

15. Sügis.

Juba suvi ulatas sügisele käe,
kurbus hoiab kinni neid veel.
Värvides salus seda nukrust näen -
lahkuvad kured, kolmnurkselt teel.

Suvi nüüd igavikku jäädavalt tõttas,
sooja, rõõmud-lustid ta kaasa võttis.
Päike käib mornilt madalalt,
närtsivad lilled kadumist nutavad.

Maad võtab rõhuv vaikus, igavus,
raagus puud ähvardavalt tigidad.
Sügishallade külmus poeb hinge,
nii seatud - rahus kõik minge!

16. Ülekohus.

Ülekohus ülbelt võtab tõel tiivad,
nad süütuid ohvreid suitsiidini viivad.
Kõrgeks kerkinud valede torn,
mida veel ei kõiguta õigluse torm.

Ebaõiglus hiilib jultunu sammul,
valetab, ropendab, kuid ise naerab.
Kannatus viisakalt vaikib, valu rinnas,
õnnetus hinge matab, kriibib ja vaevab.

On igal haaval ja armil hind ja nimi,
valus tõde pole veel altarile toodud.
Küsid - miks maailm karmiks loodud,
miks teistele mu õnn on ära viidud?

Aga võetakse seda, mis pole veel valmis,
kus õiglus ja demokraatia armetult paljas.

17. Nuhk.

*Vaenlane ei reeda,
reedavad vaid omad.*

Hiilib vaikselt võõras toas või hoones,
tal teiste õnnetustest siiras rõõm.
Sõpru leiab, usaldust on loomas,
temas salajane uhkus, ka vihasõõm.
Ettevaatust - on nuhkidel veresuguluse liin.

Mis teistel kallis, müüb odavalt.
Naeratab jultunult, jutt käib soravalt.
Tumedates jõududes tema töö tellijad.
On süüdimatu ollus, pealekaebaja;
üksnes kiitust, tunnustust ta vajab.

Korraldatud salastatus. Jäljed kaovad,
organites ülemused ta ettekandeid loevad.
Otsib usinalt uusi ohvreid, teiste vigu,
taas ja taas saab uue salajase käsu,
kus lõpuks on ka väike omakasu.

Konspiratsioon: nuhi töö saab avalikuks,
pealekaebajast isik - jäädavalt salajaseks?

18. Tasumine.

Räige ülekohus laguneb kord,
jõuab kätte tasumise tõetund.
Tasumine pole vaid kättemaksu iha -
paika saab õigluse tasakaal, mis püha.

Vägivalla võrgus värises haavatu hing,
puruneb ahel ja despootide raudne ring.
Nii õiglus ja vabadus lavale astuvad,
diktaatorid oma tegude eest vastutavad.

Jääb maskita ülekohtuse pale,
ilmsiks tuleb alatus, vargus ja vale.
Ahhetab üldsus - milline meeletus!
See ju ühiskonna moraali peegeldus.

Õiglus võidutseb, püsib kindlalt, ei hala,
tõde ei paindu, ei murdu surve all maha.

19. Talv.

Talv - intelligentne majesteet,
peenetundeline esteet.
Tal jõulupuhtad lumeteed.

Aknaklaasil kui vaasis jäälilled,
külmad, karged kristallid.
Väljas hanged, lumevallid.

Puud valges härmalooris.
Taamal, toiduterad söögilaua,
vilgas tihane, kiire, kärmas.

Lummav, kutsuv, öine tähistaevas,
Põhjataht orientiiriks ulmelaevas.
Kõrvu näpistab külm põhjatuul.

Tardund loodus, napp päevavalgus,
hinnas kamin, tugitool ja toasoojus.
Peagi uue aasta algus!

20. Aastad.

Hulk aastaid lendas tuulde,
nii aeg märkamatult libises käest.
Mu kaaslane valu vaid kuuleb,
kuis vang olen mälestuste väes.

Kadunud päevad, mis päikeseta jäid,
tollal kurbuse vari mind saatis.
Kuis unistused kildudeks said
ja üksindus teele mind saatis.

Nüüd tagasi vaatan, sel alguse teel,
kus jäljed rohtunud ammu.
Kuid süda see mäletab veel,
seda rasket ja valusat sammu.

Kaua vana tare ees seisan ja küsin -
kas aega tagasi tuua veel saab?
Vastuseks väsinud, valus vaikus,
mõtteis vaid leinakella kaja kaikus.

21. Tanumad.

AD 1949, Kurenurme kool.

Õiteväli Matu oja ääres,
kallis kodutare selle kääru süles.
Isal põllul kevadtööd käsil,
emal jaks käib kodutöödest üle.

Kitsas tee viib metsaveerde,
üle künka, siis veel läbi soo.
Vastne külakool seal ootab ees:
teadmiste rajal oled ikka õigel teel.

Käi oma rada julgelt, kartmatult,
elad ju Võrumaa elurikkuse sees.
Edasi, pikal sammul, ikka reipalt,
nii sirgub uue Eesti teadusmees.

22. Väärtused.

Suurim väärtus - usk-lootus-armastus,
eluteel saadab, vaimus kindlaks kasvatab.
Usk on kui lootuse juur sügavas mullas,
taevasse sirgub, tal kuppel kullast.
Ei vaja ta suuri sõnu, ega kisa,
vaid kuulutab armastuse väge ja püha isa.

Usk on kui kalju, mis tormis ei kõigu,
kindel ja toob meile taevase võidu.
Kus ajatult kõrguvad müürid ja torn,
seal kõlab jumala sõna ning mõtetes kord.
Kirikus kõrgete võlvide, vaikuse sees
on viibida hea ning seista altari ees.

Kivine koda, vaikus ja vaimuvalgus,
meid kutsub, näitab, kus armastus algab.
Püha sõna, puudutab hinge hardalt,
veenab, et lõpp on millegi kauni algus.
Usk ei kao koos võitleva ateistiga siit,
ta jäädavalt kestab kui igavikku viit.

23. *Cruciatuſ liberorum**.

Väikemees ihkas teadmist-tarkuſt,
väljas külſ põhjatuul ja tuiſand teed.
Talvepäeſas ilu, karmuſ, õduſ värſkuſ,
koolipoiſſ ei adu kõike ſeda veel.

Klaſſiſ hiirſaikuſ, õpetaja nõudlik,
küla lapiſed kaſvatud ja kõhnad.
Teavad - raamatu kirjaſõna püha,
oli enamikuſ leiſakott ju tühi.

Külſ poeb põue, ſarba ſiſſe;
koduukſeſt väſinu aſtub tuppa.
Ema kähku ſoojendab ja hõõrub,
nii neljakümnendail koolipäeſ mööduſ.

Miſ jutt? - küſib noor õpilane praegu.
ei taſa mäletada keegi enam neid aegu.
Nüüd teſſapükſteſ noor jeepi iſtub,
keegi, kuhu iganeſ enam jalgiſi kipu.

**Laſte piinamine. AD 1949.*

24. Abiturient.

Heliseb abituriendile viimane koolikell
ja sulgub aastaid tuttav kooli välisuks.
Jäid klassiruumid, saalid, koridorid tühjaks,
hetk meenutuseks õpetajaile kurb-hell.

Aastaid kestnud õppetöö, hool ja vaev,
vahelduseks, kosumiseks koolivaheaeg.
Rõkkav noorte naer, rõõm ja sära,
nii järsku lõppes, aeg võttis ära.

Nüüd pea täis modernset koolitarkust,
ees tee tundmatu, täis valikuid, ka kartust.
Head teed lõpetaja! - soovib hea õpetaja -
tuult tiibadesse kõrgustesse lendaja!

25. *Studiosus.*

Väikses toas laual lamp ja raamatute virn,
lugemine-uurimine ja väheste teadmiste hirm.

Praegu mõtted kogu maailma hõlmavad,
kas kõik need ka professorile kõlbavad.

Ei kesta noorus igavesti, tundub - aeg pikk,
iga hetk kordumatu, argine, kuid püha - miks?

Hormoonid mässavad, verekutse igale poole;
olla partner, siis abikaasa vastassoole.

Teadustöös hulk tarku lauseid kokku sead.
Taas küsid - kas olen ma seda, mis peab?

Tõsine pilk, tulevik ees, kus küsimärgid reas -
avatud elutee, on's kõik vajalik noores eas?

26. Proletaarlaseks.

AD 1961, tehas "Volta".

Uued tudengid tootvale tööle - korraldus,
noortele nõutav proletaarne kasvatus.
Punariigi rumalus ja äpardus.

Olid puutumatud kõrged partokraadid,
lihtrahvale eelisseisuses aristokraadid.
Neil piiramatu võim ja rohked privileegid.

Sai üliõpilasest tööline, proletaarlane.
Päev meil algas vara, vabrikuvile saatel,
hilisõhtul kool - nii kestis elu üle aasta.

Kõrvus huugas masinate monotoonne müra,
hallid tootmistsehhi seinad, müürina ümber.
Ei kustunud noortel usk paremasse tulevikku.

Gagarin kosmoses Maa ümber ringi tegi;
kommunism koidab! - räuskas Hruštšov.
Lääs muheles, kui kõike seda nägi.

Jäid aastateks rumalused punataeva all,
vääramatult seda toetas võim ja meelevald.
Neis tingimustes sirgus Eesti eliit.

27. Armastus.

Aeg, mil südames elab noorus,
ilu, valgus, tuleva õnne lootus;
silmaades siirus, päikese sära,
maailm imeline, piirideta, avar.

Säde süttis, mil kohtusime õiteteel,
see kevadine hetk meeles veel.
Esimene armastus hinge jääb,
kogu eluks kaunina näed.

Parima homse usk iial ei varju,
õnne hetketega ära juba harjud.
Miks kaob noorus, need õitetunnid,
argielu halluse sunnil?

Olevas käes hoian õitsvat oksa,
et lummus ei saaks kunagi otsa.
Et südames iial ei kustuks tuli
ja ilusaim aeg ei sulaks kui luni.

28. Koduigatsus.

Ahistavad mälestuste killud,
Võrumaast, kus isaisade kodu.
Seal õites sirel, põllulilled,
ojast loojangul tõusev udu.
Veel niidul heinakaared, vaalud
ja meelõhnalsed heinasaadud.

Sund elada võõrsil, kaugel,
osake valitud eluteest.
Koduigatsuse valu ei raage -
hind pürgimuste eest.

Unelmate randa kunagi jõuan,
pole siis kodu enam endine.
Austus, aurahad olla võivad,
võlg kaotatud ajast isale-emale.

29. *Vivat professores**.

Enda valik - elukestev õpe ja teadustöö,
nii visaduse ja andega - professori kutse,
mis avas *Alma Mater* auditooriumi ukсед.
Tollal talentikad tudengid, hiljem kolleegid,
viisid kokku ühised huvid ja uurimisteemad.

Tarmukas noor, kes leidnud õige raja,
lust olla nendega, veel teadustöö juhendaja.
Nii tulevad tarkus, teadmised ja oskused -
tudengile vajalikud vaimsed taristud.

Aeg ruttab, nüüd läinud töised aastad,
rahulduses neid sõpradega tagasi vaatad.
Suviti auditooriumides kurb-valus vaikus,
siin hiljuti veel noorte suhtlus kaikus.

Lõpuks teatesau noortele üle antud,
mida aastakümneid väärilt kantud.

**Elagu professorid.*

30. Vägivallatu.

Õigluses kindel, mõtted peas selged,
despoodi ülbet ülekohust ei tolereerinud,
ega relvastatud võitlust aprobeerinud;
olid ootused Eesti tulevikku - helged.

Ei murra vaimu, mis sündinud vabana,
ega karmide käskudega saa kägistada.
Ei jäänud ajalukku pavlik-morozovlased*,
ega kadunud nende genuiinsed järglased.

Vabaduse tuli ei kustu ka pimedal ajal,
kui siht selge ja käid julgelt õigel rajal.
Kompassinäit - õiglus, tuules ei lendu;
õiglase selg ülekohtu ees iial ei paindu.

Vägivallatu võitlus oli lootusetu, habras;
tollal süda pidi olema kartusest vaba.

**Punavõimude loodud pealekaebajast laps-
kangelane; vanemate ülesandja ja hävitaja.*

31.Tühistajad.

Genuiinselt vihkab kedagi,
raju tõuseb ta endi seest.
Ei suuda mõtestada midagi,
pimedus vaid silmi ees.

Viha ei küsi kellegi luba,
tormab tuppa, lõhub, laastab.
Jääb varemeisse elutuba -
haav südamesse aastaiks.

Vaenu külvab kõigest hingest,
nii põletab ta iseenda sildu.
Kui vabanenud pingest,
vast korjab purunenud kilde.

Ta toitub teiste valust, verest;
sööb viha ennast, selle kandjat.
Otsa saab kord röökiv raev,
andestus siis tal päästev laev.

32. Lootus.

Lapsuke, kallis, pea kasvad suureks,
siis küsid: "Kellest mu juured?",
kellelt pärsin au ja teatesau
ning kellelt küsida võin alati nõu.

Tulid avastama maailma ja headust,
usud praegugi inimkonna veatust.
Imetlema taevast, tähti ja värve,
teadmata - mis on rikutud närvid?

Tekib minevik läinud aastate reast,
oled üks eestlaste saatuse seast.
Usk sinusse on lootus tulevikku,
meie armastuses saad õnnelikuks.

33. Mälestuste sild.

Antsla Metsakalmistul.

Astun Su juurde, kallis ema,
süütan kalmul küünlatule.
Nii valus, et Sind pole enam,
ikka ootad, et siia taas tulen.

Su armastus südamesse jäi,
aeg ruttab tuleviku teed.
Küünlaleegis helgib elav vaim,
siin harduses kaua seisan veel.

Su kalmul lilled õitsevad
ja tuulekohin paitab põlispuid.
Siin särama jääb valguskild,
meid ühendav mälestuste sild.

34. Mõttelugu.

On mõttelugu varjus raamatuis
ja tarkus elab inimeste aateis.
Kasvada suureks vaimult, heaks -
see tuntuks rahvana meid teeb.

Vaata üle põllu, metsa, aasa, vee,
kus sajandeid tuuled-tormid üle käinud;
kui oled maailma eluolu küllalt näinud,
siis tea, et oled just Eestis õigel teel.

Saa vaimult suureks, väike isamaa,
kus mõttevara suurim aare, kallim kullast;
kasvab rikkus talutare mustast mullast.
Elukestev õpe - nüüd Eesti rahva saatus.

35. Loovutus.

Teatesau edasi antud, aeg seada teele,
erk tunne, südamesoojus jääb meelde.
Uks sulgunud, lahkumine väärilt,
Alma Mater ees kurvalt, alandlikult.

Teadmised, kogemused edasi antud,
järglastele siht ja edutee paika pandud.
Neil sau ja tõrvik tuleb edasi kanda,
et elus parimast parim saaks kestma.

Tõrvikut kandes, tunnetage enda missiooni,
hoidke kalliks ülikooli, vanu traditsioone.
Õigel ajal märgake järglaste ambitsioone;
avage uksi, jagage armastust, lootust ja usku.

Mõtteid ja aforisme.

- Suur armastus vajab kahest vähemalt ühte hullu.
- Anne vajab nooruse rumalust, et veatus ei muutuks vanaduse totruseks.
- Kaastunne - teise inimese kanda määratud emotsioonid.
- Õelus võimendub - pahatahtlikud inimesed konsolideeruvad vajalikul teemal ja väga kiiresti.
- Mida väiksem anne, seda suurem kriitik.
- Nähkem inimestes head ja andeid, õelust ja rumalusi näitavad nad ise.
- Võimul õigus, kaotajal tõde, käed risti rinna peal.
- Vaatad elule läbi tunnete, näed tragöödiat, kuid läbi mõistuse - komöödiat.
- Kui sageli inimesed loobuvad väikestest rõõmudest, suure loodetava õnne nimel.
- Mida rohkem biograafiaid uurin, seda enam tunnetan ülima teadvuse tahet inimese saatuse kujundamisel.
- Kuhu ka ei lähe, jäävad alati su kaaslasteks vari, valu ja minevik.
- Kui käime ajaga sammu, siis tegelikult jookseme muutustega kaasa.
- Paraku üksmeel rajaneb sageli vaid ühe (isiku) meelevaldas
- Isegi elus kogetud mõttetus muutub mõttekaks elukogemuseks.
- Autobiograafia - verbaalne vigade parandus elatud elule.
- Sõna tekitab teo, iseloom olukorra, olukordade lahendused kujundavad saatuse.

- Tahtmatus on soove tasakaalustav positiivne ilming.
- Oma ajast ees elamine on juskui kiirrongi ees jooksmine.
- Kui lähed, siis mine sinna, kuhu vaja, mitte igaks juhuks kuhugi.
- Kahju ajast ja energiast, mis on raisatud inimese peale, kes seda ei väärinud.
- Pigem rahulolematus kui olematus.
- Teaduses ollakse kas liiga noor või juba vana, mitte kunagi õiges eas.
- Kui kellegil on õigus, siis see ei tähenda, et ka tõde on tema poolel.
- Mida iganes te ka ei räägi (head/halba) on see peegelpilt teist endast kuulajale.
- Juudaseeklid - hõberaha, mis ei devalveeru mitte kunagi
- Intelligentsus on mitte märkamise kunst.
- Ilu on väärtuste kontsentratsioon.
- Viisakus on erapooletuse väljendus.
- Kui sageli just must huumor lööb ruumi särama.
- Öeldud jah-sõna välistab seejärel juba teisi võimalusi.
- Abielluda võib naisega, kellega võib elada, kuid abielluma peab naisega, ilma kellest ei saa elada.
- Positsioonide võitmiseks peab oskama võtta poose.
- Kadedusel on reeturi sõbralik nägu.
- Postamendil tehakse sageli rohkem kui omal eluajal.
- Viisakas vabandab, tark andestab ja tugev unustab - ja kõike seda teeb ta esimesena.
- Kui autorit meenutatakse aastate möödudes, siis pole tema looming veel lootusetult kadunud.

*Prof emer dr (econ)
Vambola Raudsepp.*

*“Tee lõpeb, kus igavene rahu,
halb enam sinna ei mahu ...*